

У К Р А Ї Н С Ь К И Й

РЕВМАТОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

2(84)–2021

РЕЗОЛЮЦІЯ РАДИ ЕКСПЕРТІВ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ ТЕМІ «ІНТЕРСТИЦІАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ
ПРИ СИСТЕМНІЙ СКЛЕРОДЕРМІЇ» (16 грудня 2020 р.)

РОЛЬ ДІЄТИЧНИХ ФАКТОРІВ У РОЗВИТКУ ТА МОДИФІКАЦІЇ ПЕРЕБІГУ
СИСТЕМОГО ЧЕРВОНОГО ВОВЧАКА

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АЛЕЛЬНОГО ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНІВ
ІНТЕРЛЕЙКІНУ-6 G-174C ТА ФАКТОРА НЕКРОЗУ ПУХЛИНИ- α G308A
ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ ЮВЕНІЛЬНОГО ІДІОПАТИЧНОГО АРТРИТУ

Джакомеллі Роберто, Імунологічно-ревматологічна клініка, завідувач відділу клінічних та біотехнологічних наук Університету Л-Аквіла (Італія), доктор медичних наук, професор

Коваленко Володимир Миколайович, ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України» (Київ), директор, завідувач відділу некоронарних хвороб серця та ревматології, академік НАМН України

Кузьміна Анна Петрівна, ДЗ «Дніпропетровська медична академія» (Дніпро), кафедра терапії, кардіології та сімейної медицини факультету післядипломної освіти, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор

Надашкевич Олег Ніколович, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (Львів), завідувач кафедри сімейної медицини, доктор медичних наук, професор

Поворознюк Владислав Володимирович, ДУ «Інститут геронтології імені Д.Ф. Чеботарьова НАМН України» (Київ), керівник відділу клінічної фізіології та патології опорно-рухового апарату, заслужений діяч науки і техніки, доктор медичних наук, професор

Проценко Галина Олександрівна, ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска» НАМН України» (Київ), провідний науковий співробітник відділу некоронарних хвороб серця та ревматології, доктор медичних наук, професор

Рекалов Дмитро Геннадійович, Запорізький державний медичний університет (Запоріжжя), професор кафедри внутрішніх хвороб-3, доктор медичних наук, професор

Сміян Світлана Іванівна, Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського (Тернопіль), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2, доктор медичних наук, професор

Сорока Микола Федорович, Білоруський державний медичний університет (Мінськ), професор 2-ї кафедри внутрішніх хвороб, доктор медичних наук, професор

Станіславчук Микола Адамович, Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова (Вінниця), професор кафедри факультетської терапії, доктор медичних наук, професор

Хіміон Людмила Вікторівна, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ), завідувач кафедри сімейної медицини, професор

Чоп'як Валентина Володимирівна, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (Львів), завідувач кафедри клінічної імунології та алергології, доктор медичних наук, професор

Шевчук Сергій Вікторович, Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова (Вінниця), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2, доктор медичних наук, професор

Шуба Неоніла Михайлівна, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ), професор кафедри терапії та ревматології, доктор медичних наук, професор

Яременко Олег Борисович, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (Київ), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3, доктор медичних наук, професор

Яцишин Роман Іванович, Івано-Франківський національний медичний університет (Івано-Франківськ), завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1, клінічної імунології та алергології, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор

Адреса редакції: Україна, 03151, Київ, вул. Народного ополчення, 5, ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України», редакція «Українського ревматологічного журналу»
Тел.: (044) 275-66-22, 271-96-04
E-mail: uic@mbox.com.ua

Адреса сайту видання (URL): <http://www.rheumatology.kiev.ua/>

Адреса видавця: 02140, Київ, просп. Миколи Бажана, 10А

Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)

E-mail: public@morion.kiev.ua

Internet: <http://www.morion.kiev.ua>

Підписано до друку 19.07.2021 р. Формат 60×84^{1/8}.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 8,37. Обл.-вид. арк. 9,6.
Наклад 450 прим. Зам. № С21-124.

Видруковано у ТОВ «Книжково-журнальне видавництво «Софія»
08000, Київська обл., смт Макарів, вул. Першотравнева, 65

Оформити передплату за безготівковим розрахунком можна у видавництві «МОРІОН»
Тел./факс: (044) 585-97-10 (багатоканальний)
Цілковите або часткове розмноження в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу видавця

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець. Знаком □ помічено матеріали, що друкуються на правах реклами

© ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України», 2021
© ТОВ «МОРІОН», 2021

АКТУАЛЬНО

РЕЗОЛЮЦІЯ РАДИ ЕКСПЕРТІВ, ПРИСВЯЧЕНОЇ
ТЕМІ «ІНТЕРСИСТЕМАЛЬНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ
ПРИ СИСТЕМНОМУ СКЛЕРОДЕРМІІ» (16 грудня 2020 р.) 4

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
АЛЕЛЬНОГО ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНІВ ІНТЕРЛЕЙКІНУ-6 G-174C
ТА ФАКТОРА НЕКРОЗУ ПУХЛИНИ-α G308A
ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ ЮВЕНІЛЬНОГО
ІДІОПАТИЧНОГО АРТРИТУ

*О.А. Ошлянська, А.Г. Арцимович,
З.І. Россоха, О.М. Охотнікова, О.Ф. Попова,
Н.Л. Медведєва, В.О. Вершигора, І.А. Чайковський,
О.А. Кривова* 36

ЗВ'ЯЗОК ОСНОВНИХ ФАКТОРІВ РИЗИКУ
АТЕРОСКЛЕРОЗУ З ІМУННИМ ЗАПАЛЕННЯМ, КЛІТИННИМ
ТА ГУМОРАЛЬНИМ ІМУНІТЕТОМ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ІХС
ЗІ СТАБІЛЬНОЮ СТЕНОКАРДІЄЮ

*Т.І. Гавриленко, О.М. Ломаковський,
О.А. Підгайна, М.І. Лутай* 65

ВЛАСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

РОЛЬ СУБПОПУЛЯЦІЙ В-ЛІМФОЦИТІВ ТА МОНОЦИТІВ
У ФОРМУВАННІ ПРОАТЕРОГЕННИХ ПОРУШЕНЬ У ХВОРИХ
НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ

О.О. Гармш, В.Г. Левченко 29

ЛІКАРЮ-ПРАКТИКУ

ГЕМОФАГОЦИТАРНИЙ СИНДРОМ У ПАЦІЄНТА З ПАНІКУЛІТОМ:
АНАЛІЗ КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ

О.Б. Яременко, А.О. Сидорова 57

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК У ПРАКТИЦІ РЕВМАТОЛОГА:
МНОЖИННА МІЕЛОМА ПІД МАСКОЮ ВУЗЛИКОВОГО
ПОЛІАРТЕРІТУ

Д.Г. Рекалов, І.О. Данюк, Н.Г. Риндіна 62

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

РОЛЬ ДІЄТИЧНИХ ФАКТОРІВ У РОЗВИТКУ ТА МОДИФІКАЦІЇ
ПЕРЕБІГУ СИСТЕМОГО ЧЕРВОНОГО ВОВЧАКА

О.Б. Яременко, Д.І. Коляденко 9

ЮВЕНІЛЬНИЙ СИСТЕМНИЙ ЧЕРВОНИЙ ВОВЧАК.
ЩО ВАРТО ПАМ'ЯТАТИ РЕВМАТОЛОГУ ДОРΟΣЛОЇ СЛУЖБИ?

Ю.В. Білявська, О.А. Ошлянська, Н.С. Шевченко 19

КЛІНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

НПЗП В РЕВМАТОЛОГІЇ: ЕФЕКТИВНІСТЬ, РИЗИКИ ТА БЕЗПЕКА

Редакція «Українського ревматологічного журналу» 45

ДВОРІЧНИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ БІОСИМІЛЯРУ
ІНФЛІКСИМАБУ У ПАЦІЄНТІВ ЗІ СТІЙКИМИ СТРУКТУРНО-
ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ЗМІНАМИ ХРЕБТА ПРИ АНКІЛОЗИВНОМУ
СПОНДИЛОАРТРИТІ

Г.О. Проценко, М.Л. Пастернак 51

НЕКРОЛОГ

ВЛАДИСЛАВ ВОЛОДИМИРОВИЧ ПОВОРОЗНЮК (1954–2021) 22

СОДЕРЖАНИЕ

CONTENTS

АКТУАЛЬНО

РЕЗОЛЮЦИЯ СОВЕТА ЭКСПЕРТОВ, ПОСВЯЩЕННОГО ТЕМЕ
«ИНТЕРСТИЦИАЛЬНЫЕ ЗАБОЛЕВАНИЯ ЛЕГКИХ ПРИ СИСТЕМНОЙ
СКЛЕРОДЕРМИИ» (16 декабря 2020 г.)..... 4

ОРИГИНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АЛЛЕЛЬНОГО
ПОЛИМОРФИЗМА ГЕНОВ ИНТЕРЛЕЙКИНА-6 G-174C И ФАКТОРА
НЕКРОЗА ОПУХОЛИ- α G308A ДЛЯ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ТЕЧЕНИЯ
ЮВЕНИЛЬНОГО ИДИОПАТИЧЕСКОГО АРТРИТА
*Е.А. Ошлянская, А.Г. Арцимович, З.И. Россоха,
Е.Н. Охотникова, О.Ф. Попова, Н.Л. Медведева,
В.О. Вершигора, И.А. Чайковский, О.А. Кривова*..... 36

СВЯЗЬ ОСНОВНЫХ ФАКТОРОВ РИСКА АТЕРОСКЛЕРОЗА
С ИММУННЫМ ВОСПАЛЕНИЕМ, КЛЕТЧНЫМ И ГУМОРАЛЬНЫМ
ИММУНИТЕТОМ У ПАЦИЕНТОВ С ИБС СО СТАБИЛЬНОЙ
СТЕНОКАРДИЕЙ
*Т.И. Гавриленко, А.Н. Ломаковский,
Е.А. Подгайна, М.И. Лутай*..... 65

СОБСТВЕННЫЕ НАБЛЮДЕНИЯ

РОЛЬ СУБПОПУЛЯЦИЙ В-ЛИМФОЦИТОВ И МОНОЦИТОВ
В ФОРМИРОВАНИИ ПРОАТЕРОГЕННЫХ НАРУШЕНИЙ
У БОЛЬНЫХ С РЕВМАТОИДНЫМ АРТРИТОМ
Е.А. Гармиш, В.Г. Левченко..... 29

ВРАЧУ-ПРАКТИКУ

ГЕМОФАГОЦИТАРНЫЙ СИНДРОМ У ПАЦИЕНТА
С ПАННИКУЛИТОМ: АНАЛИЗ КЛИНИЧЕСКОГО СЛУЧАЯ
О.Б. Яременко, А.О. Сидорова..... 57

КЛИНИЧЕСКИЙ СЛУЧАЙ В ПРАКТИКЕ РЕВМАТОЛОГА:
МНОЖЕСТВЕННАЯ МИЕЛОМА ПОД МАСКОЙ
УЗЕЛКОВОГО ПОЛИАРТЕРИИТА
Д.Г. Рекалов, И.А. Даниук, Н.Г. Рындина..... 62

ВЗГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

РОЛЬ ДИЕТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ В РАЗВИТИИ
И МОДИФИКАЦИИ ТЕЧЕНИЯ СИСТЕМНОЙ
КРАСНОЙ ВОЛЧАНКИ
О.Б. Яременко, Д.И. Коляденко..... 9

ЮВЕНИЛЬНАЯ СИСТЕМНАЯ КРАСНАЯ ВОЛЧАНКА. О ЧЕМ СТОИТ
ПОМНИТЬ РЕВМАТОЛОГУ ВЗРОСЛОЙ СЛУЖБЫ?
Ю.В. Белявская, Е.А. Ошлянская, Н.С. Шевченко..... 19

КЛИНИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

НПВП В РЕВМАТОЛОГИИ: ЭФФЕКТИВНОСТЬ,
РИСКИ И БЕЗОПАСНОСТЬ
Редакция «Украинского ревматологического журнала»..... 45

ДВУХЛЕТНИЙ ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ БИОСИМИЛЯРА
ИНФЛИКСИМАБА У ПАЦИЕНТОВ С УСТОЙЧИВЫМИ СТРУКТУРНО-
ФУНКЦИОНАЛЬНЫМИ ИЗМЕНЕНИЯМИ ПОЗВОНОЧНИКА ПРИ
АНКИЛОЗИРУЮЩЕМ СПОНДИЛОАРТРИТЕ
Г.А. Проценко, М.Л. Пастернак..... 51

НЕКРОЛОГ

ВЛАДИСЛАВ ВЛАДИМИРОВИЧ ПОВОРОЗНИК (1954–2021)..... 72

TOPICAL

RESOLUTION OF THE COUNCIL OF EXPERTS ON THE TOPIC
«INTERSTITIAL LUNG DISEASE IN SYSTEMIC SCLERODERMA»
(December 16, 2020)..... 4

ORIGINAL INVESTIGATIONS

POSSIBILITIES OF USING ALLELIC POLYMORPHISM
OF INTERLEUKIN-6 G-174C AND TUMOR NECROSIS
FACTOR- α G308A GENES FOR PREDICTION OF JUVENILE
IDIOPATHIC ARTHRITIS COURSE
*O.A. Oshlianska, A.G. Artsymovych, Z.I. Rossokha,
O.M. Okhotnikova, O.F. Popova, N.L. Medvedeva,
V.O. Vershigora, I.A. Chaikovskiy, O.A. Krivova*..... 36

RELATIONSHIP OF THE MAIN RISK FACTORS
OF ATHEROSCLEROSIS WITH IMMUNE INFLAMMATION,
CELLULAR AND HUMORAL IMMUNITIS IN CHD PATIENTS WITH
STABLE STENOCARDIA
*T.I. Gavrilenko, A.N. Lomakovskiy,
O.A. Pidgaina, M.I. Lutay*..... 65

OWN OBSERVATIONS

THE ROLE OF B-LYMPHOCYTE AND MONOCYTE SUBPOPULATIONS
IN THE FORMATION OF PROATHEROGENIC DISORDERS IN PATIENTS
WITH RHEUMATOID ARTHRITIS
O.O. Garmish, V.G. Levchenko..... 29

FOR THE DOCTOR-PRACTITIONER

HEMOPHAGOCYTIC SYNDROME IN A PATIENT WITH PANNICULITIS:
CASE REVIEW
O.B. Yaremenko, A.O. Sydorova..... 57

CLINICAL CASE IN THE PRACTICE OF RHEUMATOLOGIST:
MULTIPLE MYELOMA UNDER THE MASK
OF POLYARTERITIS NODOSA
D.G. Rekalov, I.O. Daniuk, N.G. Ryndina..... 62

OPINION

THE ROLE OF DIET FACTORS IN THE DEVELOPMENT AND
MODIFICATION OF THE COURSE OF SYSTEMIC LUPUS
ERYTHEMATOSUS
O.B. Yaremenko, D.I. Koliadenko..... 9

JUVENILE SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS. WHAT SHOULD AN
ADULT RHEUMATOLOGIST REMEMBER?
Iu.V. Biliavska, O.A. Oshlyanska, N.S. Shevchenko..... 19

CLINICAL INVESTIGATIONS

NSAIDS IN RHEUMATOLOGY:
EFFICACY, RISKS AND SAFETY
Editorial of «Ukrainian journal of rheumatology»..... 45

TWO-YEAR EXPERIENCE OF INFLIXIMAB
BIOSIMILAR TREATMENT IN PATIENTS WITH ANKYLOSING
SPONDILITIS AND SUSTAINABLE STRUCTURAL
AND FUNCTIONAL CHANGES OF THE SPINE
G.O. Protsenko, M.L. Pasternak..... 51

OBITUARY

VLADISLAV VOLODIMIROVICH POVORZNYUK (1954–2021)..... 72